
Jazdów

Dzielnice: Śródmieście

Osiedla: Ujazdów

Atrybuty: Nazwy własne Nazwy geograficzne Nazwy miejscowości polskich

Rok utworzenia nazwy: 1971

Opis

Jazdów - stary gród i dwór książąt mazowieckich z XII w., znany jedynie z pisanych przekazów. Miał strzec Solca, żywność dostarczała mu wieś Mokotów zaś o najeździe wrogów - najczęściej Litwinów - ostrzegała strażnica w Służewie. 23 VI 1262 roku został zdobyty i spalony, krótko wcześniej dwór przeniósł się do Starej Warszawy. Później powstały tu jedynie drewniane zabudowania, traktowane jako letnia rezydencja. W 1516 roku mieszkała tu księżna mazowiecka Anna wraz z synami - Januszem oraz Stanisławem a w 1548 roku królowa Bona Sforza wzniosła tu obszerny, drewniany dwór i zabudowania gospodarskie. W 1624 roku na ich miejscu król Zygmunt III Waza pobudował wczesnobarokowy pałac, znany dziś jako Zamek Ujazdowski.

Ciekawostki

Od 1820 była to zwykła droga wewnętrzna, która łączyła zamek Ujazdowski z koszarami na rogu Pięknej i Górnośląskiej. W XIX w. wybudowano tu 20 ceglanych pawilonów Szpitala Ujazdowskiego. Do dziś przetrwało kilka, resztę rozebrano pod budowę ambasady francuskiej i Trasy Łazienkowskiej. Po wojnie zbudowano tu osiedle domków fińskich.

Stan obecny:

Nr 5: Pawilon szpitalny. Powstał w 1896. W czasie II wojny, w 1939 leczono tu rannych żołnierzy. Oddziałem chirurgów dowodził gen. dr Witold Horodyński. Po zajęciu szpitala przez hitlerowców, umieszczali oni tu też swoich żołnierzy i wywozili stąd polskich oficerów. Polski personel często ratował i ukrywał naszych żołnierzy przed wywozem do obozu. Prowadzono tu również tajne studia medyczne płk prof. Teofila Kucharskiego. Pod pozorem sanitariuszy, palaczy i robotników ukrywali się tu polscy żołnierze AK i lekarze żydowscy. Dziś mieści się tu przychodnia psychiatryczna.

Nr 8a: Pawilon magazynowy szpitala ujazdowskiego. Powstał w 1896.

Nr 10a: Pawilon gospodarczy szpitala ujazdowskiego. Powstał w 1896.

Nr 10b: Przedszkole Nr 129 Raj Na Skarpie. Przedszkole powstało w 1945 jako placówka Robotniczego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci Nr 5 RTPD przy ulicy Niemcewicza 9 m 131, w 3 pokojach. W 1947 przeniesiono przedszkole na Górnośląską 45 to obecny budynek pod innym adresem. Od 1994 nosi dzisiejszą nazwę.

Nr 12b: Pawilon oddziału psychiatrycznego szpitala ujazdowskiego. Powstał w 1896.

Osiedle drewnianych domków fińskich. Jest to kolonia parterowych drewnianych domków jednorodzinnych, z których obecnie zostało ok. 30 z ok. 160 tutaj a ok. 500 w ogóle (pozostałe 200 przy Wawelskiej, a reszta przy ul. Szwoleżerów). Wg jednej z wersji zbudowano je w 1945 dla robotników pracujących przy odbudowie powojennej Warszawy, wg innej na potrzeby biura BOS. Domy pochodzą z reparacji wojennych jakie Finlandia była zmuszona świadczyć po II wojnie światowej na rzecz ZSRR, więc ci oddali je nam, zresztą stanęły one nie tylko w Warszawie. Osiedle miało przetrwać jedynie 5 lat: stoi jak widać do dziś. Każdy domek ma bawialnię, sypialnię, kuchnię i jadalnię. Wszystko pochodzi z Finlandii, włącznie z klamkami, ramami okiennymi i tym podobnymi pierdólkami. Mieszkał tu kiedyś Jonasz Kofta, dalej jeden domek zajmuje Barbara Wrzesińska. Wg innej wersji postawiono je jako tymczasową lokalizację Biura Odbudowy Stolicy, a nie jako mieszkania dla robotników. Gdy BOS zmienił siedzibę, mieszkania kwaterunkowe w domkach dostali pracownicy BOS którzy nie mieli mieszkania w Warszawie, stąd zamieszkało tam wiele rodzin architektów pracujących dla BOS, między innymi słynny Stanisław Jankowski "Agaton", architekt urbanista i żołnierz podziemia, który swoje wojenne przeżycia opisał w pasjonującej autobiografii "Z fałszywym Aussweissem w prawdziwej Warszawie". (podziękowania dla woy2)

Rzeźba bez tytułu.

Rzeźba Ab Ovo. Wykonana przez Antoninę Wysocką Jończak w 1975.

Data nadania nazwy: 1971 rok
